

NOTATKA Z II POSIEDZENIA GRUPY ROBOCZEJ DS. SPRAWIEDLIWEJ TRANFORMACJI (DALEJ: GRUPA) W DNIU 13 LISTOPADA 2023 R. (FORMUŁA HYBRYDOWA)

W posiedzeniu Grupy udział wzięli:

1. Członkowie Grupy:

- 1) Piotr Czarzasty – Przewodniczący Grupy, Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027 reprezentujący Forum Związków Zawodowych.
- 2) Maciej Kozakiewicz – Zastępca Przewodniczącego Grupy, Obserwator w Komitecie Monitorującym FEŁ2027, Pełnomocnik ZWŁ ds. transformacji regionu bełchatowskiego.
- 3) Monika Olszewska – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentująca Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 4) Łukasz Stajuda – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 5) Maciej Kania – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 6) Kamil Jeziorski – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Pośredniczącą FEŁ2027 – Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
- 7) Łukasz Chłądzyński – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Pośredniczącą FEŁ2027 – Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
- 8) Jarosław Horodecki – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027 reprezentujący Uniwersytet Medyczny w Łodzi.
- 9) Aleksandra Gawlikowska-Fyk – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentująca Forum Energii.
- 10) Magdalena Bartecka – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027 reprezentująca Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.
- 11) Łukasz Waszak – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Centrum Promocji i Inicjatyw Obywatelskich OPUS.
- 12) Emilia Błaszczuk – Zastępca Obserwatora w Komitecie Monitorującym FEŁ2027, reprezentująca Wojewodę Łódzkiego.

2. Ekspertsi zaproszeni przez Przewodniczącego Grupy:

- 1) Katarzyna Kleska – Sekretarz Powiatu Bełchatowskiego.

- 2) Dariusz Stępczyński – Prezes Zarządu Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo Technologicznego.
- 3) Błażej Mielczarek – przedstawiciel Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo Technologicznego.
- 4) Grzegorz Jegier – ekspert BCC.
- 5) Krzysztof T. Borkowski – ekspert BCC.

3. Obserwatorzy:

- 1) Grzegorz Orawiec – przedstawiciel Komisji Europejskiej (DG REGIO).
- 2) Roman Sasin – BPPWŁ.
- 3) Anna Szymańska – BPPWŁ.
- 4) Marta Skorupa – UMWŁ.

4. Sekretariat Komitetu:

- 1) Edyta Pierzchała – UMWŁ.
- 2) Marek Michalski – UMWŁ.

Tematy I posiedzenia Grupy:

1. Aktualizacja TPST WŁ.
2. Współpraca w ramach platformy węglowej.
3. Okrągły stół ds. sprawiedliwej transformacji.
4. Sprawy różne.

Ad. 1. Dyskusja nt. aktualizacji TPST WŁ:

- środki FST zostały przyznane WŁ warunkowo, zgodnie z zapisami FEŁ2027 IZ FEŁ2027 zadeklarowała przekazanie zaktualizowanego TPST WŁ do KE w styczniu 2024 r.;
- brak informacji na temat stanu prac nad aktualizacją TPST WŁ: kto je prowadzi, czy istnieje harmonogram prac, co do tej pory zostało już formalnie zrealizowane, a czego brakuje, czy opracowano założenia dla przygotowywanej aktualizacji, czy powstał już projekt zmiany TPST WŁ;
- deklaracja wsparcia i pomocy pod warunkiem pełnej wiedzy odnośnie prowadzonych działań dot. aktualizacji TPST;
- prace związane Aktualizacją TPST WŁ prowadzi BPPWŁ, w przypadku potwierdzenia przez stronę rządową (MAP) wymaganych przez KE szacunkowych wartości wskaźników na lata 2026 i 2028, określających odejście od wykorzystania węgla, dotrzymanie terminu przekazania zaktualizowanego TPST WŁ do KE w styczniu 2024 r. jest realne;

- konieczność stałego ponawiania próśb do MAP o przekazanie niezbędnych danych, jako argument, że województwo łódzkie podjęło wszelkie możliwe kroki, aby dotrzymać terminu przekazania do KE zaktualizowanej wersji TPST WŁ;
- niezbędne dane są w dyspozycji PGE, ich podanie nie wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz;
- propozycja zainteresowania tematem WRDS, która mogłaby wesprzeć starania o pozyskanie niezbędnych danych;
- w regionie bełchatowskim podjęta zostanie inicjatywa wypracowania stanowiska władarzy jednostek samorządu terytorialnego z regionu objętego Sprawiedliwą Transformacją, które najwięcej stracą w przypadku gdy środki FST zostaną wycofane;
- temat stanu wdrażania FST w ramach FEŁ2027 będzie jednym z głównych tematów Roczno Spotkania Przeglądowego w dniu 30.11.2023 r.;
- w ramach wdrażania FST zakończyły się już 4 nabory: w zakresie kształcenia zawodowego na projekty infrastrukturalne oraz projekty społeczne, podmiotowego systemu finansowania i OZE; w listopadzie uruchomione zostaną nabory dla przedsiębiorców: w zakresie przemysłu 4.0, efektywności energetycznej, zwiększenia zdolności produkcyjnych, wsparcia infrastruktury B+R, ponowione zostaną również nabory w zakresie kształcenia zawodowego;
- ograniczenie w ramach wdrażania FST w FEŁ2027, katalogu wnioskodawców do MŚP wynika wprost z rozporządzenia o FST;
- w ramach działań wspieranych w ramach FST FEŁ2027 brakuje działań dot. aktywizacji mieszkańców;
- kwestie rozszerzenia katalogu wnioskodawców o duże przedsiębiorstwa oraz umożliwienie wsparcia działań dot. aktywizacji mieszkańców powinny zostać uwzględnione w ramach prowadzonej aktualizacji TPST WŁ;
- należy zwrócić uwagę, aby jednej monokultury nie zamienić na inną, co w przyszłości może wymagać kolejnej transformacji;
- w ramach transformacji należy uwzględnić również kwestie dot. aktywizacji kobiet, sytuacji i perspektyw dla młodzieży, lepszego skomunikowania Bełchatowa z Łodzią;
- ze względu na coraz większy udział energii z OZE, dostępne złoża konwencjonalne starczą na dłużej, co pozwoli na utrzymanie elektrowni w Bełchatowie do momentu ich wyczerpania, to z kolei wpłynie na wydłużenie czasu na transformację;

- mniejsze wykorzystanie węgla oznacza spadek przychodów, a to oznacza, że wykorzystanie węgla staje się nieefektywne;
- podpisana została umowa społeczna dla sektora węgla brunatnego, ustawa osłonowa powinna niedługo wejść w życie, czeka jedynie na notyfikację KE;
- w związku z tym, że program osłonowy wiąże się z pomocą publiczną, analizą tego tematu zajmuje się DG Competition;
- **przygotowane zostanie Stanowisko Grupy w sprawie aktualizacji TPST WŁ do przedstawienia na posiedzeniu Komitetu Monitorującego FEŁ2027 w dniu 29.11.2023 r. Do przygotowania stanowiska konieczne będzie pozyskanie informacji nt. harmonogramu prac nad aktualizacją TPST WŁ, w tym formalnych działań niezbędnych do podjęcia w celu sfinalizowania prac;**
- wnioski z dyskusji zostaną przedstawione Zarządowi Województwa Łódzkiego przez Pełnomocnika ZWŁ ds. transformacji regionu bełchatowskiego.

Ad. 2. Informacja nt. współpracy w ramach Platformy Węglowej:

- Platforma Węglowa jest inicjatywą KE wspierającą regiony UE, których gospodarka w znacznym stopniu zależna jest od przemysłu opartego na węglu. Celem jej jest ułatwienie transformacji energetycznej i ekonomicznej tych regionów w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jest forum dyskusji i wymiany dobrych praktyk. Powołana została w 2017 roku. Początkowo tworzyło ją 5 regionów pilotażowych, w tym województwo śląskie;
- województwo łódzkie do Platformy przystąpiło w 2020 r.;
- podczas ostatniego spotkania w Brukseli województwo łódzkie po raz pierwszy było reprezentowane oficjalnie w programie Platformy, przedstawiony został wypracowany w ramach współpracy z JTP Groudwork system wsparcia dla MŚP;
- istotne będzie wspólne (w gronie osób z różnych instytucji i środowisk, zainteresowanych sprawiedliwą transformacją regionu bełchatowskiego) wypracowanie pomysłu na aktywne zaistnienie regionu bełchatowskiego na forum Platformy, który mógłby w przyszłości stać się przykładem dobrej transformacji;
- prezentowany na spotkaniu Platformy oraz na konferencji w Łodzi, schemat wsparcia dla MŚP powinien zostać przedstawiony Komitetowi Monitorującemu FEŁ2027 w celu szerokiej jego konsultacji. W związku z tym, że nabór na operatorów planowany jest w lutym 2024 r., jest to ostatni moment na zgłaszanie do niego uwag;

- Platforma Węglowa jest doskonałym miejscem do dyskusji, wymiany doświadczeń i oddziaływania, także nieformalnych rozmów i nawiązywania kontaktów, które pomagają w realizacji wielu spraw. Przykładem może być Wielkopolska, która pilotuje w ramach Platformy sprawę ustawy osłonowej, oczekującej na notyfikację KE. Lata obecności Wielkopolski w ramach Platformy pozwoliły wypracować odpowiednie kontakty wśród komisarzy, co skutkuje obecnie możliwością podejmowania nieformalnych rozmów w celu osiągnięcia oczekiwanego rezultatu. Sprawa ustawy osłonowej dzięki staraniom Wielkopolski jest w KE traktowana priorytetowo. Obecnie KE oczekuje na odpowiedzi na zadane UOKiK pytania.
- biorąc pod uwagę to, że środki FST województwo łódzkie otrzymało warunkowo, a także są one stosunkowo nieduże, już teraz należy podjąć starania o ich pozyskanie na przyszłość, po 2027 r. szczególnie, że prace nad nowym budżetem UE już się rozpoczęły. Należy jednak pamiętać, że argumentem przemawiającym za przyznaniem województwu środków (i to większych) w kolejnej perspektywie, będzie wypełnienie deklaracji warunkujących przyznanie tych środków w perspektywie obecnej;
- członkowie Grupy uczestniczący w pracach Platformy mogą pomóc przedstawicielom województwa łódzkiego w nawiązaniu odpowiednich kontaktów;
- kolejne spotkanie w ramach Platformy Węglowej planowane jest w kwietniu 2024 r.

Ad. 3. Dyskusja nt. organizacji Okrągłego stołu ds. sprawiedliwej transformacji:

- inicjatywa zorganizowania Okrągłego stołu wymaga podjęcia przez Grupę stosownej uchwały rekomendującej organizację takiego gremium;
- analiza dot. funkcjonujących w województwie łódzkim grup zajmujących się sprawiedliwą transformacją wykazała, że skupiają one ok. 80 osób. Praca w tak licznej grupie nie byłaby efektywna. Propozycja wytypowania przez każdą z Grup 2-4 osób najbardziej aktywnych, które stworzą zespół ok. 20-osobowy;
- można skorzystać z doświadczeń innych regionów (Śląsk, Wielkopolska), aby w miarę możliwości nie mnożyć bytów, najważniejsze jest zapewnienie wiarygodności procesu;
- powołanie Okrągłego stołu, który będzie w sobie skupiał kompleksową wiedzę w zakresie sprawiedliwej transformacji jest bardzo ważne, szczególnie w kontekście zapewnienia sprawnego przepływu informacji;
- ważna jest transparentność podejmowanych działań, w szczególności informowanie społeczności lokalnej o procesie sprawiedliwej transformacji;

- kluczowy udział w tym gremium powinni mieć przedstawiciele PGE oraz związków zawodowych;
- jednym z zadań tego gremium powinna być dyskusja nad pomysłami różnych organizacji i środowisk oraz wypracowywanie konkretnych rozwiązań dla regionu bełchatowskiego;
- w ramach Okrągłego stołu można byłoby rozmawiać o szczegółowych założeniach dot. typów projektów przewidzianych do wsparcia;
- należy pamiętać, że typy projektów przewidziane do wsparcia, wprost z TPST WŁ zostały zaimplementowane do FEŁ2027, uszczegółowione w SzOP, a w kryteriach wyboru projektów, zatwierdzanych przez Komitet Monitorujący FEŁ2027, jeszcze dokładniej określono co w ramach projektów może być realizowane;
- **przygotowana zostanie uchwała Grupy rekomendująca utworzenie Okrągłego stołu ds. sprawiedliwej transformacji do przedstawienia na posiedzeniu Komitetu Monitorującego FEŁ2027 w dniu 29.11.2023 r. Organizacją Okrągłego stołu zajmie się Grupa robocza, Pełnomocnik ZWŁ ds. transformacji regionu bełchatowskiego we współpracy z Departamentem Polityki Regionalnej.**

Ad. 4. Sprawy różne:

- **przygotowana zostanie uchwała Grupy w sprawie zmiany Regulaminu działania Grupy. Zmiany dotyczyć będą: usunięcia funkcji Sekretarza Grupy oraz wprowadzenia notatki ze spotkań Grupy zamiast protokołu;**
- ważne jest otrzymanie harmonogramu prac dotyczących wdrażania FST w ramach FEŁ2027 oraz udział Grupy w pracach nad kryteriami wyboru projektów jeszcze przed przekazaniem ich do zaopiniowania przez Komitet Monitorujący FEŁ2027;
- z dzisiejszego spotkania Grupy roboczej sporządzona zostanie notatka, którą Sekretariat Komitetu Monitorującego FEŁ2027 przekaze uczestnikom spotkania;
- kolejne posiedzenie Grupy zaplanowano wstępnie na dzień 11.12.2023 r.

Sporządził:	Akceptuje:
Sekretariat Komitetu Monitorującego FEŁ2027	
Data: 28 listopada 2023 r.	Przewodniczący Grupy